

news-service

Svaki treći Grk koristi Internet

Rezultati studije, koju je u periodu od februara do marta izradila agencija Fokus WebID, sredinom septembra objavljeni na Internetu, pokazuju da je došlo do velikog povećanja u korišćenju interneta u Grčkoj, ali da još uvek predstoji dug put do dostizanja evropskog proseka, kao i da tržište Grčke zaostaje u pogledu sadržaja. Istraživači su ustanovili da 32% Grka starosti od 13 do 70 godina sada koristi Internet. Među mlađim ljudima i ljudima višeg obrazovnog i socijalnoekonomskog nivoa, taj procenat prelazi 50%.

Novim istraživanjem potvrđena su ranija zapažanja da bi upotreba Interneta u Grčkoj mogla premašiti 35 procenata tokom 2004. godine.

Studija je takođe potvrdila postojanje razlike između visoko obrazovanog i bogatog severa i siromašnijeg i ruralnijeg juga, koja se manifestuje i u upotrebi Interneta. Internet se i dalje prevashodno koristi u kancelarijama i obrazovnim institucijama, dok upotreba kućnih kompjutera ostaje ograničena. U toku dana, Internet se najviše koristi između jutra i podneva, a do velikog smanjenja pretrage dolazi vikendom i u večernjim časovima. Najpopularnija Internet strana u zemlji sa u proseku 208.000 posetilaca dnevno i ukupnim brojem posetilaca od 950.000 je portal in.gr. Slede Google, pa Hotmail, MSN i grčki OTEnet i Flash.gr.

World Cyber Games u Beogradu

World Cyber Games je manifestacija koja na globalnom nivou predstavlja pandan Olimpijadi u domenu e-sportova. Pod sloganom "Više od igre", World Cyber Games okuplja više od milion igrača i učesnika, a Srbija i Crna Gora su se porodici WCG zemalja pridružile kao 62. članica. Festival je iniciralo korejsko Ministarstvo za informisanje, a podržavaju ga i pomažu vlade svih zemalja učesnica. Kvalifikacije na nivou Srbije i Crne Gore održane su pod pokroviteljstvom Skupštine grada Beograda i Skupštine opštine Novi Beograd 28. avgusta u prostorijama centra Sava. Učešće na državnom finalu obezbedila su 32 tima koja su prošla predkvalifikacije održane u svim većim gradovima u Srbiji, a naš šampion, zahvaljujući korejskoj kompaniji International Cyber Marketing, predstavlja Srbiju i Crnu Goru u San Francisku od 6. do 10. oktobra.

<http://news.internetogledalo.com/>

Izveštač "Internet ogledalo" iz Atine:
Branko Pavlović, bpavlovic@ogledalo.co.yu

Atina 2004 – tehno Olimpijske igre

Najveći san svakog sportiste je osvajanje medalje na Olimpijskim igrama. Da Olimpijske igre ne bi bile noćna mora za domaćine, iza scene se dešava mnogo toga što najčešće ostaje u senci. Ovde će posebna pažnja biti posvećena tehnološkoj strani olimpijske podrške

Mnogobrojni događaji na kojima učestvuju najpoznatiji sportisti iz celog sveta i koji se gotovo neprekidno odvijaju tokom dvadesetak dana su pravi izazov za organizatore. Po njihovim rečima, za sagledavanje kompleksnosti logistike Olimpijskih igara može da posluži sledeće poređenje - organizacija Olimpijskih igara je kao organizacija evropskog fudbalskog šampionata koji bi se kompletno održao dva puta u jednom danu i tako tokom svih 17 dana trajanja igara.

Pored grčkih organizatora na čelu sa atraktivnom predsednicom grčkog olimpijskog organizacionog komiteta Janom Angelopulos-Daskalaki, za veliki uspeh u organizaciji zaslužni su i mnogobrojni sponzori. Da bi se sprečila komercijalizacija, MOK je ograničio broj svetskih sponzora na 11. To su bile najveće svetske kompanije: Coca-Cola, Atos Origin, John Hancock, Kodak, McDonalds, Panasonic, Samsung, Sports Illustrated, Swatch, Visa i Xerox.

ATOS ORIGIN je u januaru 2004. godine kupio njujoršku IT kompaniju Schlumberger-Sema, koja je imala ugovor sa Međunarodnim olimpijskim komitetom za informatičku podršku na Olimpijskim igrama u Solt Lejk Sitiju (2002.), Atini (2004.), Torinu (2006.) i Pekingu (2008.). Ugovor podrazumeva planiranje IT podrške igrama, upravljanje projektom, sistemsku integraciju, razvoj softvera i brigu za IT bezbednost. Zajedno sa ugovorom, Atos Origin je preuzeo i već razvijena i testirana softverska rešenja kompanije Schlumberger-Sema i postao glavni IT sponzor. Pored softvera, Atos Origin je obezbedio i 400 IT profesionalaca koji su se tokom OI brinuli da sve nesmetano funkcioniše. Opremljen je Tehnološki operativni centar sa 135 radnih mesta, kao srce IT operacija za vreme Olimpijskih

igara. Oformljen je Centar za podatke, u kome su u idealnim temperaturnim i klimatskim uslovima skladišteni svi podaci koji su generisani tokom priprema igara i samih igara. Za slučaj da bilo šta ometa funkcionisanje glavnog Centra, uspostavljen je i redundantni Centar za podatke koji je služio kao back-up.

Atos Origin je razvio dva ključna IT sistema: Sistem za difuziju informacija IDS (engl. Information Diffusion System) i Sistem za upravljanje igrama GMS (engl. Games Management System). Oba sistema su bila potpuno operativna devet meseci pre otvaranja Olimpijskih igara, tako da je dug period testiranja omogućio svođenje rizika na minimum. Formirana je posebna Test laboratorija u kojoj su detaljno proveravani svi delovi sistema.

IDS ima dva dela, informacioni sistem za komentatore, koji je obezbeđivao rezultate takmičenja i imao spremne biografije takmičara i statistike sa svih Olimpijskih igara od 1896. godine i centralnu bazu podataka iz koje su distribuirani podaci u elektronskom i papirnom obliku za olimpijske zvaničnike i novinske agencije širom sveta, kao i na web prezentacije.

GMS se sastoji iz više delova: transport, sportisti i kvalifikacije, medicina, protokol, akreditacije, dolasci i odlasci, smeštaj i volonteri. Aplikacija za transport pomaže optimizovanju korišćenja flote transportnih sredstava. Informacioni sistem za sportiste i kvalifikacije upravlja podacima o svim takmičarima i omogućava praćenje njihovih rezultata i statusa u kvalifikacijama. Medicinarima su obezbeđeni podaci o dijagnozi, povredama, terapiji itd. za sve pacijente-Olimpijce, kao i statistički izveštaji o svim pruženim medicinskim uslugama tokom igara. Program za protokol brine o rasporedu aktivnosti važnih (VIP) po-

setilaca, kao i obezbeđenju njima potrebne podrške prevodilaca, asistenata itd. Aplikacija za akreditacije je obezbedila registraciju za oko 200.000 takmičara, članova timova, zvaničnika, novinara itd, dodelu odgovarajućih privilegija (pristup takmičenjima, uniforme, transportna sredstva itd.) svakom akreditovanom učesniku igara i štampanje identifikacionih kartica. Osnovni cilj informacionog sistema za dolaske i odlaske je koordinacija obezbeđenja pristupa učesnika pojedinim sportskim događajima. Program za smeštaj u olimpijskom selu je podržao raspodelu soba u skladu sa raznim političkim, religioznim i drugim okolnostima, i tokom igara pratio pojavu upražnjenih mesta koja su se mogla ponovo popuniti. Deo GMS-a je namenjen i selekciji, registraciji i upravljanju volonterima.

XEROX je obezbedio oko 6.000 multifunkcionalnih uređaja, štampača, faks mašina i fotokopira za obradu svih dokumenata koji su bili napravljeni tokom Olimpijskih igara. Takođe, 230 Xeroxovih inženjera podrške su bili deo Olimpijskog IT tima. Smatra se da je ukupno odštampano preko 120 miliona stranica u toku priprema za Olimpijske igre i samih igara. Zanimljiva je Xeroxova tvrdnja da je pre korišćenja svakom listu papira bila neophodna aklimatizacija.

S obzirom na broj uređaja, veoma važna je bila optimizacija procesa njihove instalacije. Xerox je uspeo da svaki uređaj bude instalisan na mrežu za manje od 5 minuta i 7 klikova mišem.

Pored obezbeđivanja svih štampača i sličnih uređaja, Xerox je bio uključen i u sistem integraciju i projekat cele računarske mreže.

Pored promocije svojih proizvoda, Olimpijske igre koje sponzoriše od 1964. godine, važne su za Xerox i iz drugih razloga. Vince Schaeffer, Xeroxov direktor za Olimpijske operacije, izjavio je da Olimpijske igre obezbeđuju jedinstvenu mogućnost za Xerox da saraduje sa tehnologijama drugih proizvođača i obezbedi da rezultati budu prikupljeni, obrađeni i objavljeni brzo i sigurno. Takođe, kao i takmičari, i Xerox se trudi da poboljša performanse svojih uređaja na svakim Olimpijskim igrama, koristeći sopstvenu tehnologiju i ljude, da bi se obezbedilo nesmetano funkcionisanje svih kritičnih procesa koji se obavljaju iza scene.

SAMSUNG je u Atini bio zadužen za bežičnu komunikacionu opremu. Obezbeđeno je 14.000 savremenih mobilnih telefona za takmičare, zvaničnike, novinare i volontere. Zvanični olimpijski modeli Samsungovih mobilnih telefona su bili SGH-I530, SGH-E700 i SGH-S500.

Samsung je u Atini prvi put ponudio novi bežični informacioni sistem nazvan WOW (engl. Wireless Olympic Works), zasnovan na proverenim 2,5G tehnologijama, uključujući Javu WAP, SMS, MMS i GPRS. Osnovne karakteristike su pouzdanost i robusnost sistema i sigurnost podataka. WOW je nudio pristup rasporedu i rezultatima takmičenja, stalno ažurnu tabelu osvojenih medalja, biografije osvajača medalja i komunikaciju grupnim porukama za organizatore na bilo kom mestu u Atini samo pomoću odgovarajućih mobilnih telefona, bez potrebe za računarima ili fiksnim Internet terminalima. Na ovaj način Samsung je postavio nove standarde u efikasnosti i organizaciji prikupljanja informacija i izveštavanja. Jedina mana WOW-a, iz ugla vašeg reportera, je nedostatak dela informacionog sistema namenjenog običnim posetiocima igara.

Takođe, Samsung je imao brojne marketinške akcije, od kojih je jedna od interesantnijih bila "Olympic Rendezvous @ Samsung" - bila je to tačka okupljanja u Atinskom olimpijskom sportskom kompleksu (OAKA) u opštini Marusi, blizu novog olimpijskog stadiona, sastavljena iz tri celine: *takmičarski centar* gde su se sastajali takmičari i njihovi gosti, *centar za gledaoce* sa izložbom Samsungovih uređaja i "Loop Plaza" na otvorenom prostoru za navijače i gledaoce koji su mogli pratiti prenose sportskih i kulturnih događaja na velikom plazma ekranu, sve vreme ugodno rashlađivani vodenom parom.

PANASONIC se pobrinuo za audio i video tehnologiju. Za potrebe Olimpijskih igara obezbeđeno je oko 15.000 kolor televizora i monitora, 200 plazma ekrana serije Viera, 14 ogromnih Astrovision LED ekrana površine od 37 do 111 m², 400 video rekordera, 200 DVD uređaja i 153 RAMSA zvučnih sistema snage 1 vat po gledaoču. Takođe, 91 Panasonicov inženjer je bio u Olimpijskom timu za podršku. Pored sponzorstva u audio i video opremi, Panasonic je takmičarima poklonio

Promocija programa TRADO

U prostorijama Privredne komore Srbije 16. septembra je predstavljen program informatičke saradnje - TRADO (www.trado.org). Program postoji od 2002. godine, a nastao je na inicijativu Jordana i Švajcarske. Trenutno u njemu učestvuju i Bangladeš, Bugarska, Liban, Makedonija, Rumunija i Ukrajina. Od sredine septembra u program TRADO uključena je i Srbija i Crna Gora. Program je okrenut zemljama u razvoju sa ciljem da informatičke proizvode tih država ponudi švajcarskom tržištu, kao i tržištima zapadne Evrope. Na promociji okupljenima su se obratili predstavnici Privredne komore Srbije Branislav Đurković i Gordana Hašimbegović, pomoćnik ministra za nauku Slavisa Mijušković, kao i gosti iz Švajcarske: Markus Stern, direktor SIPPO-a (Swiss Import Promotion Programme), Valter Dus, potpredsednik SIMSA-e (Swiss Interactive Media And Software Association) i ambasador Švajcarske Vilhelm Majer.

Razvoj kooperativne i kompetentne privrede

Na Paliću se od 6. do 10. septembra održavao naučni skup "Tehnologija, kultura i razvoj". Osnovna tema skupa je "Razvoj kooperativne i kompetentne privrede i kooperativnog društva u Srbiji i Crnoj Gori". (O kooperaciji se govori kao o nosiocu i akteru sveukupnog razvoja, a u okviru stvaranja uslova na putu ka Evropskoj uniji). Svoje radove je prijavilo oko 40 autora iz zemlje i inostranstva. Organizatori skupa su Udruženje tehnologija i društvo, Ekonomski fakultet iz Subotice, Institut Mihailo Pupin i Elektrotehnički fakultet iz Podgorice. Blize informacije o skupu se mogu dobiti na www.eccf.su.ac.yu

Web prezentacija Poreske uprave Srbije

Poreska uprava Srbije otvorila je Internet stranicu koja građanima treba da pruži informacije o porezu. Na adresi www.poreskauprava.sr.gov.yu građani mogu da postavljaju pitanja vezana za poresku problematiku i dobiju informacije o primeni poreza na dodatu vrednost. Internet stranica će obezbediti sve informacije vezane za PDV, od rokova za evidentiranje poreskih obveznika do uvida u poreske obrasce, uz objašnjenje kako ih popuniti.

Meridian Bank pustila u opticaj Lični Ček

Kako saznajemo od službe za informacije Meridian Bank, kao prva u Srbiji, ova banka je pustila u opticaj LIČNI ČEK. Meridian Bank očekuje da Lični Ček kao instrument bezgotovinskog plaćanja ubrzo zauzme značajno mesto u platnom prometu (čak 40% platnog prometa u zemljama zapadne Evrope obavlja se putem Ličnih Čekova). Meridian Bank će svim svojim komitentima koji imaju tekući račun (20.000 pravnih i 20.000 fizičkih lica) i koji to zatraže izdati set Ličnih Čekova, koje će oni koristiti u plaćanju roba i usluga onim prodavcima koji budu prihvatili ovaj način plaćanja. Meridian Bank očekuje da se Lični Čekovi u početku koriste u platnom prometu između pravnih i fizičkih lica koja već međusobno posluju i dobro se poznaju, kao i kod isplata nagrada, premija, šteta, honorara i sl. da bi se tokom vremena njihova primena proširila na sve oblasti plaćanja roba i usluga.

Novi ugovori Ericssona širom sveta

Dok je na celaj severnoj hemisferi trajala sezona godišnjih odmora, švedski koncern Ericsson objavio je sklapanje triju unosnih aranžmana sa tri različita mobilna operatera. U Jordanu će Ericsson biti odgovoran za snabdevanje kompletnog sistema opreme za uvođenje EDGE tehnologije kompanije MobilCom, što podrazumeva nadogradnju njene postojeće GPRS mreže. U El Salvadoru, GSM operater Telefonica Moviles odabrao je ovog švedskog ponuđača za migraciju postojeće mrežne strukture na frekventni opseg od 850 MHz, dok je sa kineskom kompanijom Chongqing Mobile potpisan ugovor o postavljanju kompletnog mrežnog rešenja, uključujući i podršku za napredne telekomunikacione usluge treće generacije mobilne telefonije.

Pripremljen Nacrt Strategije razvoja telekomunikacija do 2007. godine

Ministarstvo za kapitalne investicije je pripremlilo Nacrt Strategije razvoja telekomunikacija do 2007. godine, na čijoj izradi su, pored stručnjaka iz Ministarstva, saradivali i pojedini eksperti i naučni radnici iz naučnih organizacija. Očekuje se da će se Nacrt strategije uskoro naći na sednici Vlade, a nakon toga ovaj dokument će se uputiti na stručnu javnu diskusiju.

<http://news.internetogledalo.com/>

16.500 voodootpornih slušalica, specijalno dizajniranih za sportiste.

Ulaznice je bilo moguće kupiti na nekoliko načina: preko Interneta na adresi <http://www.tickets.athens2004.com>, ali to na žalost nije važilo i za stanovnike Srbije; na uređajima sličnim bankomatima, gde se pomoću bankarske kartice mogla platiti i odštampati ulaznica; u filijalama Alfa banke širom Grčke; u specijalnim olimpijskim kioscima, i naravno - kod neizbežnih tapkaroša. U Srbiji je prodaju ulaznica organizovao Putnik, koji je za razliku od grčkih tapkaroša kod kojih su cene bile niže ili iste kao na ulaznicama, naplaćivao 50% višu cenu od one odštampane na ulaznici.

Za opsluživanje potreba:

- 11.000 takmičara,
  - 5.500 članova takmičarskih timova,
  - 2.500 sudija i
  - 21.500 novinara,
- na preko 100 lokacija u Atini i još 4 grada u Grčkoj, upotrebljeno je:
- 10.000 radnih stanica,
  - 900 Intel i UNIX servera,
  - 4.000 štampača,
  - 2.000 faks mašina i fotokopira,
  - 36.000 telefona,
  - 2.400 Internet terminala,
  - 300 rutera i 2.000 svičeva,
  - 3.400 članova IT tima, volontera i profesionalaca iz 35 zemalja.

Sve filijale Alfa banke i olimpijski kiosci bili su povezani, ali nisu svi bili on-line. Zato je bilo problema sa sinhronizacijom podataka o preostalim ulaznicama. Dešavalo se da na jednom olimpijskom kiosku nema ulaznica za pojedini događaj, dok ih na drugom kiosku ima, što je propust za koji je olimpijski IT tim morao da nađe lek. Vašem reporteru se tako desilo malo razočaranje u taj moćni sistem - za košarkašku utakmicu između SCG i Kine na olimpijskom kiosku u Glifadi nije bilo ulaznica, dok je pola sata kasnije na kiosku u Heleniko kompleksu karta kupljena bez problema.

Za prodaju je pripremljeno oko 5,3 milijarde ulaznica. Cene ulaznica su bile vrlo različite, ali u proseku za jednu trećinu jeftinije nego na prethodnim Olimpijskim igrama u Sidneju. Za ekipne sportove na kojima su učestvovali naši Olimpijci cene su bile relativno podnošljive: odbojka (10-15 EUR kvalifikacije, 20-30 EUR četvrtfinale), košarka (15-25 EUR kvalifikacije), vaterpolo (20-30 EUR, kvalifikacije, 60-120 EUR finale). Atletika i gimnastika su bile malo skuplje, 70-120 EUR, a pot-

puno neverovatne su bile cene ulaznica za glumoznu ceremoniju otvaranja Olimpijskih igara, čiji je koreograf bio poznati grčki avangardni umetnik Dimitris Papaioannou - od 750 do 900 EUR! Najinteresantnije je da je stadion bio pun, odnosno da je prodato preko 70.000 ulaznica po tim cenama.

Za uspešno obaveštavanje ljubitelja sporta širom sveta o takmičarskim uspesima i dočaravanje atmosfere na Olimpijskim igrama za služni su mnogobrojni novinari i ljudi iz medija, kojih je u Atini bilo preko 20 hiljada. I za njih je to bila posebna čast, pošto je kruna karijere svakog sportskog novinara izveštavanje sa Olimpijskih igara. Naravno, da bi se takmičenja održala i da bi mogla da budu medijski proračunata na odgovarajući način neophodna je najsavremenija tehnologija. Bile su ovo prve 100% digitalne Olimpijske igre. Domaćini su pripremili preko 200 časova dnevno televizijskih prenosa uživo, koji su realizovani digitalnim kamerama. Važno je bilo dobro tehnološki opremiti press centre. Jedan od njih, Zappeion Press Centar, smešten u najužem centru Atine, blizu zgrade parlamenta na trgu Sintagma nudio je novinarima besplatno, 24 sata dnevno:

- 160 računara sa pristupom Internetu,
- 30 laserskih štampača,
- 32 faks mašina i fotokopira,
- RJ45 konektore, kao i mogućnost bežičnog pristupa (WiFi) lokalnoj mreži za lične prenosive računare i

- odgovarajuću opremu za radio i TV medije. Sva oprema je bila funkcionalna i zajedno sa mnogobrojnim ekranima, na kojima su bili prenosi tekućih sportskih dešavanja, omogućila je novinarima uspešno obavljanje svakodnevnih zadataka.

Grad Atina je doživeo veliku transformaciju u prethodnih nekoliko godina u pripremanju za Olimpijske igre. Napravljen je nov aerodrom znatno većeg kapaciteta od starog, izgrađena je obilaznica oko grada, koja je značajno rasteretila saobraćaj u centru, proširene su linije metroa, ponovo su uvedene dve tramvajske linije, izgrađeno je nekoliko novih sportskih kompleksa, grad je očišćen, umiven i ukrašen šarenim olimpijskim zastavama itd. Grci su se zaista mnogo potrudili da sve prođe u najboljem redu i da pokažu koliko im te Olimpijske igre znače. Na zvaničnoj Web prezentaciji Olimpijskih igara u Atini, na adresi <http://www.athens2004.org>, može se videti da je "organizacija tehnički savršenih Olimpijskih igara" prvi zadatak na spisku koji predstavlja misiju organizatora. Posle svega, mogu reći da su uspeli.